

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Human rights

حقوق بشر

نویسنده: جی مور

برگردان: آوا بیات

۱۶ دسمبر ۲۰۱۲

تکرار فاجعه نیویورک، این بار در بنگله دیش و مرگ ۱۱۲ کارگر

تقدیم به سیران یگانه، دانش‌آموز جانباخته در آتشسوزی پیرانشهر

گاهی تاریخ تکرار می‌شود، ابتداء به صورت تراژدی و بار دوم... به عنوان تراژدی دیگری. آتشسوزی وحشتناکی که منجر به مرگ ۱۱۲ کارگر در کارخانه پوشاک بنگلادش شد – که اکثر آن زنان جوان بودند- تکرار آتشسوزی Triangle Shirtwaist در شهر نیویورک در سال ۱۹۱۱ است که ۱۴۶ کارگر را به کشتن داد و باز هم اکثر آنها زن بودند. زمانی که مجموعه جلدی «کتاب سیاه» جنایات سرمایه‌داری به تألیف درآید، قطعاً هردو آتشسوزی نقش برجسته‌ای در آن دارد. لعنت به این سیستم که انسان‌ها را تا سرحد مرگ می‌سوزاند و از گوشت و خون در محراب مقدس سود، قربانی می‌گیرد. کارخانه‌های پوشاک، اغلب گرم، پر از سروصدا و گردوخاک و اماکنی خطرناک برای کار هستند. مملو از تکه‌پاره‌های بریده شده و دور انداختنی که آماده سوختن‌اند؛ آن‌ها می‌توانند بایستند و انتظار آتشسوزی را بکشند.

در اوایل دهه ۹۰ [قرن ۱۹] کارخانه‌های پوشاکِ منهن که بالاترین رتبه «از تولید به مصرف» را داشتند، عمدتاً از کارگران مهاجر یهودی و ایتالیایی استفاده می‌کردند و دست‌مزد آن‌ها را براساس قطعه‌کاری می‌پرداختند که به‌طور متوسط ۶ دلار در هفته بود. دوسوم همه کارگران زن صنعت پوشاک آمریکا در نیویورک کار می‌کردند. در دهه ۹۰، شورش خودانگیخته ۲۰,۰۰۰ کارگر تولید لباس (که با اعتصاب در شرکت Triangle Shirtwaist شروع شد) به دست‌مزد و شرایط کاری بهتر منجر گردید. به‌واسطه «شورش بزرگ» ۶۰,۰۰۰ ساعت‌ساز، سال بعد توافق‌نامه تاریخی برای بهرسمیت شناختن اتحادیه‌ها بین انجمن تولیدکنندگان و اتحادیه بین‌المللی پوشاک بانوان کارگر [۱] منعقد گشت. زنان پیش‌گامان این مبارزات بودند و لیگ اتحادیه صنفی زنان در این دوره نقش مهمی را در متحدکردن طبقات بالا، مترقیان شمال شهر با کارگران «مسکن و آپارتمان‌سازی» و سازمان‌دهی آن‌ها برای حمایت گسترده از مبارزات کارگران و اصلاحات بازی کرده است.

درست قبل از خروج کارگران در روز شنبه ۲۵ مارچ ۱۹۱۱ در طبقه هشتم ساختمان ده طبقه کارخانه Triangle Shirtwaist - واقع در گوشه میدان واشنگتن، جایی‌که مالکان آن هنوز مخالف اتحادیه بودند- آتش شعلهور شد و در دقایقی، آتش به سه طبقه بالاتر گسترش یافت. ۵۰۰ کارگر در آن کارخانه مشغول به کار بودند و به مقیاس وسیعی در صنعت پوشاک، در آن سرمایه‌گذاری شده بود. کارگران وحشت‌زده به سمت تنها در خروجی که هنوز آتش نگرفته بود دویدند به امید آن‌که خود را به پله‌ها برسانند اما درها (احتمالاً توسط مدیریت) قفل شده بود تا از استراحت مخفیانه کارگران یا رفتن زودتر از موعد آن‌ها از محل کار جلوگیری کنند. با طغیان آتش بسیاری از کارگران ترجیح دادند خود را از پنجره به بیرون پرتاب کنند تا در پیاده‌رو بمیرند. ۵ دختر درحالی‌که دست‌های یکدیگر را می‌فشرده خود را از پنجره به بیرون پرت کردند. پولیس و آتش‌نشان‌ها نتوانستند کسی را نجات دهند، نردبان آتش‌نشانی فقط به طبقه هفتم رسید؛ تورهای آتش‌نشانی بدون این‌که افراد آسیب‌دیده را ببینند مچاله بر کف خیابان می‌افتادند. ۵۰ جسد (بسیاری از آن‌ها از شدت سوختگی قابل شناسایی نبودند) در فروشگاه بودند و ۳۰ جسد در جلوی آسانسور پیدا شدند. دو صاحب کارخانه از دفترشان در طبقه دهم ساختمان مجاور بدون کوچکترین خراشی فرار کردند. نام این دو به‌عنوان پست‌فطرت‌هایی که از پذیرش مسؤلیت آتش‌سوزی و پرداخت غرامت به خانواده‌های داغ‌دیده سرباز زدند در تاریخ کارگری ثبت شد.

اگرچه در دهه‌های اخیر با موج جدید مهاجران آسیایی و امریکای لاتین چشم‌انداز تولیدی جدیدی به نیویورک بازگشته اما صنعت پوشاک همچنان مؤسسات بزرگی دارد که در کشورهای جهان‌سوم جای گرفته‌اند. این شرکت‌ها به‌دنبال نیروی کار ارزان در کشورهای تاسیس شده‌اند که منبع چنین نیروی کاری است و بدین طریق از مهاجرت این کارگران نیز جلوگیری می‌شود. بنگلادش با عرضه بسیار زیاد نیروی کار ارزان آماده برای استثمار، با بیش‌ترین تراکم جمعیت در جهان توانسته است پس از چین دومین تولیدکننده بزرگ پوشاک «آماده تولید» باشد. سه‌چهارم درآمد خارجی کشور از این طریق است. نود درصد از ۳ میلیون کارگر شاغل در ۴۵۰۰ کارخانه پوشاک، زن هستند.

کارخانه Tazreen Fashion با مسؤلیت محدود، نزدیک «داکا»، پوشاک برای مارک های خرده فروشانی نظیر وال‌مارت و دیزنی تولید می‌کرد. در ۲۴ نوامبر هنگامی‌که آتش شعلهور شد مدیریت اجازه نداد کارگران ساختمان را ترک کنند و به آنان گفت: نگران نباشید این فقط تمرین اطفاء حریق است. هیچ خروجی اضطراری وجود نداشت. همچنین این حادثه در بنگلادش اولین بار نیست که اتفاق می‌افتد. عدم رعایت موارد ایمنی و تنظیمات نامناسب، از سال ۲۰۰۶ تعداد باورنکردنی ۶۰۰ کارگر را فقط در کارخانجات پوشاک بنگلادش به کشتن داده است. این قبیل

آتش‌سوزی‌ها در کشورهای تولیدکننده دیگر نیز رخ داده است. سپتامبر ۲۰۱۲ دوپست‌وپنجاه کارگر در آتش‌سوزی کارخانه نساجی کراچی جان باختند. باز هم درهای خروجی به‌گونه‌ای غیرانسانی (و غیرقانونی) قفل شده بود. آتش‌سوزی Triangle Shirtwaist در سال ۱۹۱۱ به دلیل این‌که در یکی از بزرگترین شهرهای جهان بود و مرکز رسانه‌ها، مورد توجه (و خشم) همگان قرار گرفت. این آتش‌سوزی سبب اصلاحات اساسی در قانون گردید مثلاً از آن پس بازرس باید مطمئن می‌شد که خروجی‌ها قفل نیستند. امروزه وجود اینترنت، مخالفت جهانی با شرایط سخت کار و وجود گروه‌های همبستگی کارگری، ارتکاب جنایت در قبال کارگرانی که در گذشته سعی در مخفی نمودن مشکلات خود داشتند را مشکل نموده است. با این حال مرگ کارگران در حین کار (که بسیاری از آنها با اعمال مسایل ایمنی قابل اجتناب است) رسوائی سربه‌مهری است که چه در کشورهای توسعه‌یافته و چه کشورهای توسعه‌نیافته وجود دارد.

براساس اسناد اداره آمار نیروی کار آمریکا در سال ۲۰۱۱ تعداد کارگرانی که حین کار در اثر حادثه جان باختند ۴,۶۰۹ نفر بوده که ۱۴۳ مورد آن آتش‌سوزی و انفجار است. تا زمانی‌که سرمایه‌داری وجود دارد، رؤسا همچنان از کنار موارد ایمنی اساسی به سادگی می‌گذرند. کارگران برای آنها موجودیت انسانی ندارند بلکه فقط فاکتوری هستند که بر هزینه تولید می‌افزایند.

منبع :

<http://mrzine.monthlyreview.org/2012/moore051212.html>

[۱] اتحادیه بین‌المللی پوشاک بانوان کارگر به یکی از مهم‌ترین اتحادیه‌ها در کشور تبدیل شد و تا به امروز نیز به حیات خود ادامه داده است. این اتحادیه در طول دو دهه گذشته بعد از ادغام با اتحادیه صنعت نساجی و اتحادیه «هتل و رستوران» اکنون با عنوان «united here» وجود دارد.